

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 4Obdo/1/2020
Identifikačné číslo spisu: 1210228532
Dátum vydania rozhodnutia: 30.03.2021
Meno a priezvisko: JUDr. Gabriela Mederová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2021:1210228532.2

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcov v 1. rade: D. L., nar. X.X.XXXX, bytom E. Ú. XXXX/XXX, R., v 2. rade: G. F. L.Ň., nar. XX.X.XXXX, bytom E. Ú. XXXX/XXX, R., oboch zastúpených advokátom JUDr. Jozefom Polákom, so sídlom Aleja Slobody 1890/50, Dolný Kubín, proti žalovaným v 1. rade: DUKACSO TRADE, spol. s r. o., so sídlom Dunajská 8, Bratislava - mestská časť Staré Mesto, IČO: 31 441 581, v 2. rade: B. nar. X.X.XXXX, bytom L., obom zastúpeným POLAKOVIČ & PARTNERS s. r. o., so sídlom Štúrova 16/12, Bratislava - mestská časť Staré Mesto 811 02, IČO: 47 233 559, o zaplatenie 34.502,73 Eur s príslušenstvom, vedenom na Okresnom súde Bratislava II pod sp. zn. 25Cb/327/2010, o dovolaní žalobcov v 1. a 2. rade proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave z 15. novembra 2018, č. k. 4Cob/129/2017-296, takto

rozhodol:

I. Dovolanie o d m i e t a.

II. Žalovaní v 1. a 2. rade m á j ú voči žalobcom n á r o k na náhradu trov dovolacieho konania v rozsahu 100 %.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Bratislava II (ďalej aj ako „súd prvej inštancie“ alebo „okresný súd“) v poradí druhým rozsudkom zo dňa 7. februára 2017, č. k. 25Cb/327/2010-215 zamietol žalobu žalobcov v 1. a 2. rade a žalovaným v 1. a 2. rade priznal proti žalobcom v 1. a 2. rade nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu.

2. V odôvodnení uviedol, že žalobcovia sa podanou žalobou domáhali zaplatenia sumy 34.502,73 Eur s príslušenstvom z titulu zaplatenia zvyšnej časti ceny za prevod obchodného podielu, ktorú pohľadávku nadobudli zmluvou o postúpení pohľadávky. Zo žaloby vyplývalo, že pani Y. L. dňa 2.10.2009 so žalovaným v 2. rade uzavrela zmluvu o prevode obchodného podielu, na základe ktorej Y. L. odplatne previedla svoj obchodný podiel v spoločnosti žalovaného v 1. rade v celom rozsahu na žalovaného v 2. rade. Podľa článku III. vyššie uvedenej zmluvy (č. 1. 5 súdneho spisu) sa zmluvné strany dohodli na cene za prevod obchodného podielu vo výške 331.939,20 Eur, pričom splatnosť ceny bola dohodnutá

tak, že časť ceny vo výške 165.969,60 Eur uhradí žalovaný v 2. rade pri podpise zmluvy a časť vo výške 165.969,60 Eur uhradí žalovaný v 2. rade v šiestich mesačných splátkach, každá vo výške 27.661,60 Eur počínajúc mesiacom január 2010 a končiac mesiacom jún 2010. Prvá časť ceny bola uhradená v súlade so zmluvou a na základe tejto zmluvy boli v príslušnom obchodnom registri zaevidované zmeny v osobách spoločníkov, kedy jediným spoločníkom spoločnosti žalovaného v 1. rade sa stal žalovaný v 2. rade. Napriek splatnosti aj zostatku dohodnutej ceny za prevod obchodného podielu neuhradil žalovaný v 2. rade prvú dohodnutú splátku, t. j. sumu 27.661,60 Eur splatnú dňa 31.1.2010 a z druhej splátky vo výške 27.661,60 Eur, splatnej do 28.2.2010 neuhradil časť vo výške 6.841,13 Eur. K dnešnému dňu predstavuje zostatok záväzku žalovaného v 2. rade z titulu nezaplatenia dohodnutej ceny za prevod obchodného podielu sumu 34.502,73 Eur. Žalobcovia v 1. a v 2. rade nadobudli od pôvodného veriteľa Y. L.O. na základe zmluvy o postúpení pohľadávky zo dňa 3.10.2009, pohľadávku voči žalovanému v 2. rade na zaplataenie celého zostatku ceny za prevod obchodného podielu vo výške 165.969,60 Eur a to každý vo výške 82.984,80 Eur. Zmena v osobe veriteľa bola žalovaným oznámená pôvodnou veriteľkou. Nakoľko žalobcovia v 1. a v 2. rade nadobudli pohľadávku každý v rovnakom rozsahu, uplatňovali si voči žalovanému v 2. rade nárok na zaplataenie dlžnej sumy 34.502,73 Eur, každý v jednej polovici, t. j. žalobca v 1. rade si uplatňuje nárok na zaplataenie 17.251,365 Eur a žalobca v 2. rade si uplatňuje nárok na zaplataenie 17.251,365 Eur. Okrem nároku na zaplataenie istiny si žalobcovia uplatňovali aj nárok na úroky z omeškania v zákonnej výške určenej podľa § 369 ods. 1 Obchodného zákonníka, t. j. 9 % ročne. Záväzok žalovaného v 2. rade na zaplataenie ceny za prevod obchodného podielu bol zabezpečený ručiteľským vyhlásením žalovaného v 1. rade zo dňa 2.10.2009. Žalovaný v 1. rade prebral ručenie za záväzok žalovaného v 2. rade spočívajúci v povinnosti uhradiť cenu za prevod obchodného podielu v spoločnosti vo výške 331.939,20 Eur v rozsahu v akom nebude tento záväzok zo strany žalovaného v 2. rade riadne splnený. Pri postúpení zabezpečenej pohľadávky práva z ručenia nezanikajú, ale prechádzajú na postupníka. Ručiteľ je povinný plniť, ak dlžník nesplní svoj splatný záväzok. Vzhľadom na vyššie uvedené uplatňovali si žalobcovia nárok v rovnakom rozsahu aj voči žalovanému v 1. rade ako voči ručiteľovi. Žalovaní v 1. a 2. rade uviedli, že na prevod predmetného obchodného podielu udelilo súhlas mimoriadne valné zhromaždenie spoločnosti dňa 2.10.2009, ktoré súčasne schválilo 100 % hlasmi prítomných Dohodu o úhrade peňažnej pohľadávky, v ktorej sa Y. L. zaviazala vysporiadať svoj dlh voči spoločnosti vo výške 33.503,27 Eur, ktorý spoločnosť evidovala v účtovných dokladoch voči spoločníčke Y. L.. Uvedenú pohľadávku však neuhradila a preto ju spoločnosť žalovaného v 1. rade postúpila na žalovaného v 2. rade. V rukách žalovaného sa tak stretli dve pohľadávky, ktoré si započítal v celkovej výške 27.661,60 Eur. Túto skutočnosť oznámil Y. L.O. listom zo dňa 2.2.2010 a súčasne ju vyzval aby uhradila zostávajúcu časť peňažnej pohľadávky vo výške 6.841,13 Eur. Až neskôr bolo žalovanému doručené oznámenie o postúpení pohľadávky podpísané Y. L., ktoré sa týkalo pohľadávky v sume 165.969,60 Eur ako nezaplateného zostatku ceny za prevod obchodného podielu, ktorú postúpila na žalobcov. Žalovaný v 2. rade dňa 22.2.2010 oznámil žalobcom, že časť pohľadávky v sume 27.661,60 Eur zanikla započítaním ku dňu 1.2.2010. Žalovaný v 2. rade v čase, keď mu bolo oznámené postúpenie pohľadávky, mal voči Y. L. spôsobilú zvyšnú časť pohľadávky vo výške 6.841,13 Eur, ktorú bola povinná uhradiť v zmysle Dohody o úhrade peňažnej pohľadávky. Túto časť tak žalovaný v 2. rade započítal na februárovú splátku ceny za prevod obchodného podielu v spoločnosti. Žalovaný v 2. rade tak uhradil zvyšnú časť februárovej splátky, ako i všetky ostatné splátky vyplývajúce zo Zmluvy o prevode obchodného podielu a to v prospech účtov žalobcov v 1. a 2. rade. Z uvedeného dôvodu tak došlo k zániku peňažnej pohľadávky voči žalovanému v 2. rade ako i k zániku ručiteľského záväzku spoločnosti žalobcu. Žalobcovia v spore tvrdili, že Dohoda o úhrade peňažnej pohľadávky bola neplatná.

3. Súd prevej inštancie dospel k záveru, že nárok žalobcov bol skutkovo i právne neopodstatnený. Predmetom konania bol nárok na zaplataenie zostávajúcej časti ceny za prevod obchodného podielu v spoločnosti žalovaného v 1. rade v sume 34.502,73 Eur, ktorý nadobudol žalovaný v 2. rade a žalovaný v 1. rade prevzal ručiteľský záväzok za riadne splnenie. Žalovaní sa v konaní bránili tým, že pohľadávka na zaplataenie ceny za prevod obchodného podielu zanikla, a to jednak z časti úhradou a z časti započítaním (žalovaná časť). Súd mal za to, že započítanie realizované žalovaným v 2. rade spĺňalo všetky zákonom požadované podmienky a náležitosti, nakoľko sa jednalo o vzájomné pohľadávky spôsobilé na započítanie a žalovaný v 2. rade urobil prejav smerujúci k započítaniu. Vzhľadom na

uznávaci prejav, nebolo povinnosťou žalovaných, aby preukazovali existenciu záväzku, ktorý bol predmetom uznania, ale bolo na žalobcoch, aby preukázali jeho neexistenciu. Takéto dôkazy z ich strany však produkované neboli. Práve naopak, dôkazy ktoré boli vo veci vykonané nasvedčovali tomu, že Y. L. o svojom záväzku vedela a tento chcela riadnym spôsobom vysporiadať. Samotnému písomnému uzavretiu Dohody o úhrade peňažnej pohľadávky, ktorá zároveň v čl. II ods. 2. obsahovala uznanie dlhu vo výške 33.503,27 Eur, predchádzal rad úkonov a rokovaní, z ktorých bol Y. L. jej dlh dostatočne známy. S obsahom povinnosti, ktorú podpisom Dohody na seba prevzala, musela byť uzrozumená, keď v záverečných ustanoveniach, pred podpisom vyhlásila, že „zmluvná voľnosť nebola žiadnym spôsobom obmedzená, nebola uzavretá v tiesni a za nápadne nevýhodných podmienok, ani v omyle, text dohody je určitým a zrozumiteľným vyjadrením jej vážnej a slobodnej vôle byť ňou viazaná, túto si pred podpisom prečítala a v celom rozsahu jej porozumela“. Jej následné konanie nebolo v súlade so zásadou pacta sunt servanda (zmluvy majú byť dodržiavané), keď pohľadávku z Dohody odmietla splniť. Súd prvej inštancie mal v spore preukázané, že Y. L. mala vedomosť o svojom dlhu. K otázke jasne a určitej špecifikácii pohľadávky súd uviedol, že v danom prípade, pokiaľ bola pohľadávka identifikovaná odkazom na jej evidenciu v účtovných dokladoch spoločnosti, možno to považovať za dostatočne určité, ak bola navyše uvedená aj jej presná výška. Režim uznania záväzku strany podriadili Obchodnému zákonníku.

4. Súd prvej inštancie k otázke neprihlásenia pohľadávky do dedičského konania po poručiteľovi B. C. L. uviedol, že neprihlásené pohľadávky veriteľov nezaničujú a nezaničia ani povinnosť dedičov ich uhradiť, pokiaľ uhradením nárokov prihlásených veriteľov nevyčerpal celkom cenu nadobudnutého dedičstva. Ak po uspokojení prihlásených veriteľov zvyšovalo niečo z nadobudnutého dedičstva, uspokojia sa z tohto zvyšku aj veritelia, ktorí svoje pohľadávky neoznámili súdu včas (viď rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 4MCdo 18/2009). Vzhľadom k uvedenému preto skutočnosť, či pohľadávka bola alebo nebola prihlásená do dedičského konania, nebola v danom prípade relevantná. O nároku na náhradu trov konania súd rozhodol podľa § 255 ods. 1 Civilného sporového poriadku (ďalej aj ako „C. s. p.“).

5. Krajský súd v Bratislave (ďalej aj ako „odvolací súd“) rozsudkom z 15. novembra 2018, sp. zn. 4Cob/129/2017 potvrdil rozsudok súdu prvej inštancie a žalovaným v 1. a 2. rade priznal voči žalobcom v 1. a 2. rade nárok na plnú náhradu trov odvolacieho konania.

6. Odvolací súd sa v zmysle § 387 ods. 2 C. s. p., stotožnil s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, nakoľko vykazovalo známky vecnej správnosti. Na zdôraznenie správnosti rozhodnutia súdu prvej inštancie uviedol, že odvolacie námietky žalobcov spočívali v tom, že uznanie záväzku nebolo dostatočne určité, resp. že išlo o uznanie neexistujúceho záväzku a že jednostranné započítanie bolo v rozpore so zákonom, pretože pohľadávky z pracovnoprávneho vzťahu nebolo možné započítať s pohľadávkou z obchodnoprávneho vzťahu. Odvolací súd dospel k záveru, že záväzok Y. L.O. v Dohode o úhrade peňažnej pohľadávky nebol neurčitý, pretože bol určený výškou a druhom plnenia, ako i odkazom na dokument, v ktorom bol bližšie špecifikovaný. Išlo o záväzky, ktoré boli uvedené v účtovníctve ako dlh voči spoločnosti. Súčasne Y. L. vo svojej výpovedi sama uviedla, že dohodu nepodpisovala s vedomím, že by ju nechcela plniť, ale jej rozhodnutie o tom, že úhradu nevykoná bolo až tesne predtým, ako mala úhradu vykonať, pričom si bola vedomá, že B. V. si to aj tak stiahne. Súčasne bolo bezpredmetné, že pôvodným dlžníkom bol poručiteľ D. L., ktorého obchodný podiel prešiel na Y. L.. Odvolací súd tiež zdôraznil, že smrťou poručiteľa prechádzajú na dedičov všetky záväzky poručiteľa a to bez ohľadu na to, či si veriteľ prihlásil pohľadávku v dedičskom konaní alebo nie. Neprihlásenie pohľadávky v dedičskom konaní nespôsobuje jej zánik. V dôsledku smrti poručiteľa p. L. prešlo dedičstvo na dediča Y. L. a to spolu so záväzkami poručiteľa, preto odvolací súd neakceptoval obranu odvolateľov, že Y. L. nemala voči spoločnosti žiadny dlh. Záverom uviedol, že uznanie dlhu je vyvrátenou domnienkou, ktorú možno vyvrátiť dôkazom, že dlh vôbec nevznikol a nestačí túto skutočnosť vyvrátiť len negatívnym tvrdením žalobcu ako dlžníka o neexistencii záväzku. Vykonanými dôkazmi toto tvrdenie nebolo preukázané. Na prijatie záveru o tom, že dlh nevznikol, nestačilo poukázanie na to, že štatutárny orgán právnickej osoby, ktorá bola veriteľom, nevedel identifikovať, o akú pohľadávku ide. Nebolo

povinnosťou veriteľa preukazovať jej existenciu. K námietke o nemožnosti započítať pohľadávku z pracovnoprávneho vzťahu s pohľadávkou z obchodnoprávneho vzťahu odvolací súd uviedol, že charakter záväzku z hľadiska posúdenia podľa pracovnoprávnych predpisov preukázaný nebol. O trovách odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa § 396 ods. 1 v spojení s § 255 ods. 1 C. s. p.

7. Rozsudok odvolacieho súdu napadli včas dovolaním žalobcovia v 1. a 2. rade (ďalej aj ako „dovolatelia“) a to z dôvodu podľa § 420 písm. f) C. s. p., že súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, ako i z dôvodu podľa § 421 ods. 1 písm. a) C. s. p., že rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, pri riešení ktorej sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu. Závery odvolacieho súdu, že identifikácia záväzku uznaného zo strany Y. L. nebola neurčitá, že smrťou poručiteľa prechádzajú na dediča jeho záväzky bez ohľadu na to, či si prihlásili veritelia pohľadávky, že charakter záväzku z pracovnoprávneho vzťahu nebol preukázaný, že domnienku, že záväzok v čase uznania trval nemožno vyvrátiť len negatívnym tvrdením dlžníka o jeho neexistencii, boli podľa dovolateľov v rozpore s rozhodnutiami Najvyššieho súdu SR sp. zn. 5Cdo/196/2009, 3Cdo/81/2011, 1Obo/56/1999, 3Obo/18/2018, 4Obo/20/2007, 2Obo/9/2011, 2Obdo/34/2010.

8. Dovolatelia uviedli, že právny záver odvolacieho súdu, podľa ktorého identifikácia záväzku zo strany Y. L. nebola neurčitá, bola v rozpore s právnou vetou rozhodnutia Najvyššieho súdu SR sp. zn. 3Cdo/81/2011. Vzhľadom na právnu vetu sa súde nižších inštancií mali vysporiadať s identifikáciou záväzku ako neurčitou. Dovolatelia tvrdili, že v prípade písomných právnych úkonov musí určitosť obsahu prejavu vôle vyplývať priamo z textu listiny, a nepostačuje, ak je zmluvným stranám jasné, čo bolo predmetom zmluvy. Označenie pohľadávky „evidencia v účtovných dokladoch“ nebolo možné považovať za dostatočnú identifikáciu. Dovolatelia uviedli, že vzhľadom aj na obsah svedeckej výpovede v spore bolo zrejmé, že dlh, ktorý uznala Y. L., bol dlhom manžela Y. L. a pozostával z nevyrovnaných záloh na pracovné cesty. Uvedené zálohy sa nevedli ako pôžičky, ale mali charakter záloh poskytnutých zamestnancovi na výkon práce. Ďalej dovolatelia uviedli, že uvedené záväzky vznikli z pracovnoprávneho vzťahu C. L.. Podľa názoru dovolateľov právny zástupca žalovaných vyhotovil uznanie dlhu tak, aby obišiel úpravu § 558 Občianskeho zákonníka, pretože mal vedomosť, že Y. L. vedela o premlčaní dlhu. S ohľadom na uvedené dovolatelia poukázali na § 35 Občianskeho zákonníka a to, že stav, ktorý existoval v čase zmluvného dojednania bol iný, ako bol zachytený v obsahu dohody o úhrade peňažnej pohľadávky. Tiež tvrdili, že Y. L. nebola dlžníčkou spoločnosti, dlžníkom bol jej manžel, ktorá skutočnosť z uvedenej dohody nevyplývala. Súčasne boli záväzky v uvedenej dohode premlčané a Y. L. nebolo umožnené sa premlčania dovolávať, pretože jej bol záväzok predstretý ako záväzok z obchodnoprávneho záväzkového vzťahu. Vzhľadom na neurčitosť písomného uznania dlhu sa Y. L. nemohla vyjadriť k premlčaniu. Z tohto dôvodu dovolatelia mali za to, že možno aplikovať rozhodnutie sp. zn. 4Obo/20/2007 a to pre obchádzanie zákona, pričom uznanie záväzku v danom prípade nebolo možné podriaďiť pod ustanovenie § 323 ods. 1 Obchodného zákonníka.

9. Dovolatelia napádali uznanie záväzku ako neplatné, pretože odkaz na účtovnú evidenciu bol príliš všeobecný. Opätovne poukázali na to, že v účtovnej evidencii boli zrejmé len záväzky C. L., ktoré nevedeli identifikovať ani svedkovia. Uviedli, že žalobcovia v spore preukázali, že Y. L. nemala žiadny záväzok voči spoločnosti žalovaného v 1. rade a preto uniesli dôkazné bremeno o neexistencii dlhu. Tvrdili, že v rozpore so zákonom bolo i jednostranné započítanie, pretože pohľadávky z pracovnoprávneho vzťahu nebolo možné započítať s pohľadávkami z obchodnoprávneho vzťahu. Ani pohľadávku z neplatného právneho úkonu, t. j. uznania dlhu, nebolo možné započítať.

10. Dovolatelia tvrdili, že s poukazom na § 529 ods. 2 Občianskeho zákonníka nebolo Y. L. oznámené postúpenie pohľadávky bez zbytočného odkladu, pričom s poukazom na rozhodnutie najvyššieho súdu sp. zn. 2Obdo/34/2010, výklad bez zbytočného odkladu bol taký, že lehota 16 dní sa nepovažuje za oznámenie bez zbytočného odkladu. Primeranou lehotou podľa žalobcov bolo maximálne 8 dní, z ktorého dôvodu nepostupoval žalovaný v 2. rade v súlade s § 529 ods. 2 Občianskeho zákonníka. Za nesprávne skutkové zistenia súdov nižších inštancií považovali dovolatelia vyhodnotenie dohody o

úhrade peňažnej pohľadávky ako platného právneho úkonu. Započítanie bolo v danom prípade neúčinné a z tohto dôvodu záväzok žalobcov nezanikol. Ďalej dovolatelia poukázali na to, že Y. L. dedením nadobudla podiel na čistom obchodnom imaní, nie však záväzky predchádzajúceho spoločníka, poručiťľa C. L.. V neposlednom rade ani do dedičského konania nebola prihlásená pohľadávka žalovaného v 1. rade ako pasívum dedičstva. Z tohto dôvodu považovali dovolatelia záver odvolacieho súdu, že Y. L. nadobudla pohľadávku žalovaného v 1. rade ako pasívum dedičstva za nesprávny. Mali za to, že súdy pri hodnotení dôkazov ako aj pri odôvodnení rozsudku postupovali svojvoľne a porušili zásadu rovnosti účastníkov konania. Súčasne na základe vykonaného dokazovania dospeli k nesprávnym právnym záverom, keď v rozpore s obsahom Dohody o úhrade peňažného záväzku stotožnili účtovníctvo, resp. odkaz na účtovníctvo žalovaného v 1. rade s odkazom na konkrétnu listinu, pričom v uvedenej dohode absentoval takýto odkaz na konkrétnu listinu (viď rozhodnutie Najvyššieho súdu ČR sp. zn. 29Obo/1126/2003). Dovolatelia ďalej opätovne poukázali na neurčitosť dlhu pri jeho uznaní a to i s poukazom na § 323 ods. 1 Obchodného zákonníka a z tohto dôvodu bol právny úkon neplatný (viď rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 3Obo/18/2008, sp. zn. 1Obo/56/1999). Keďže neexistovala pohľadávka žalovaného v 1. rade voči Y. L., nemohol ju postúpiť a ani započítať. C. L., podľa vyjadrení dovolateľov, nemal žiadne záväzky voči spoločnosti, ktoré by vyplývali z ustanovení § 113, § 121, § 106, § 136 Obchodného zákonníka, čo vyplývalo aj z dedičského konania. Prípadné iné záväzky Juraja Kubíňu voči spoločnosti neboli obchodnoprávnymi záväzkami. V ďalšom dovolatelia tvrdili, že v spore preukázali neexistenciu pohľadávky žalovaného v 1. rade voči Y. L., a to osvedčením o dedičstve po poručiťľovi C. L., svedeckými výpoveďami. S poukazom na zásadu iura novit curia vyjadrenú v rozhodnutí sp. zn. 5Cdo/196/2009 žalobcovia uviedli rozhodné skutočnosti a bolo povinnosťou súdu aplikovať správnu právnu normu, čo však súdy nižších inštancií nevykonali. Súčasne nezisťovali skutočnosti rozhodujúce pre posúdenie veci aj napriek tomu, že boli tvrdené, čím porušili ustanovenia Civilného sporového poriadku (ďalej aj ako „C. s. p.“) o vykonávaní dôkazných prostriedkov. Napadnutý rozsudok vykazoval znaky arbitrárneho rozhodnutia, nakoľko súd nevyhodnotil dokazovanie v zmysle zásady rovnosti účastníkov konania a zmysle § 191 C. s. p.

11. Podľa dovolateľov bolo rozhodnutie súdu prvej inštancie a odvolacieho súdu nedostatočne odôvodnené a teda nepreskúmateľné, nakoľko neobsahovali náležitosti uvedené v ustanovení § 220 ods. 2 a nasl. C. s. p. Pritom jedným z princípov predstavujúcich súčasť práva na riadny proces a vylučujúcich ľubovôľu pri rozhodovaní bola aj povinnosť súdu presvedčivo a správne vyhodnotiť dôkazy a rozhodnutie náležite odôvodniť, pritom súd starostlivo prihliada na to, čo vyšlo počas konania najavo. Súd prvej inštancie v odôvodnení rozsudku nedal presvedčivú a jasnú odpoveď na podstatné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany. Neuviedol, ako dôkazy vyhodnotil jednotlivo a vo vzájomnej súvislosti, čo vyšlo za konania najavo a ako vec právne posúdil (viď primerane rozhodnutie sp. zn. 5Obo/48/2012). Dovolatelia mali za to, že súd prvej inštancie vydal napadnutý rozsudok bez náležitého zistenia skutkového stavu a predčasne. Spolu s odvolacím súdom podľa dovolateľov aplikovali zákonné ustanovenia alibisticky a formalisticky.

12. Dovolatelia vyvodzovali prípustnosť dovolania podľa § 420 písm. f) a § 421 ods. 1 písm. a) C. s. p., pričom zotrvali na závere, že kumulácia dovolacích dôvodov je prípustná a to s poukazom na rozhodnutie najvyššieho súdu sp. zn. 1VCdo/1/2018. Uvedený záver podporil aj nález Ústavného súdu SR sp. zn. PLz. ÚS 1/2018 zo dňa 25. apríla 2018. Na záver dovolatelia navrhli, aby dovolací súd zrušil rozsudok odvolacieho súdu v celom rozsahu a vec mu vrátil na ďalšie konanie a priznal žalobcom náhradu trov dovolacieho konania v rozsahu 100 %.

13. K dovolaniu žalobcov sa podaním doručeným súdu prvej inštancie dňa 29. marca 2019 žalovaní v 1. a 2. rade vyjadrili a uviedli, že dovolanie žalobcov je nedôvodné. Žalobcovia iba skopírovali odvolacie dôvody, o ktorých však už rozhodol odvolací súd. K dovolaciemu dôvodu podľa § 420 písm. f) C. s. p., žalovaní uviedli, že v spore nebola taká vada, ktorá by napĺňala uvedený dovolací dôvod. Procesným postupom súdu nedošlo k znemožneniu žiadnych procesných práv žalobcov. Žalobcovia ani nešpecifikovali uvedený dovolací dôvod podľa § 431 C. s. p., keď konkrétne nešpecifikovali, v čom mala uvedená vada spočívať. Tvrdenia žalobcov o nezachovaní zákonom stanovenej procedúry prejednávania veci, o porušení práva na súdnu ochranu, o vydaní rozsudku súdom prvej inštancie bez

náležitého zistenia skutkového stavu, o prílišnom formalizme pri aplikovaní zákonných ustanovení, však nešpecifikovali konkrétne procesné vady. Žalovaní sa z textu dovolania iba mohli domnievať, v čom žalobcovia videli nesprávny procesný postup. S poukazom na § 185 ods. 1 C. s. p., žalovaní uviedli, že odmietnutie vykonania dôkazu predstavuje zákonný postup; súčasne aj hodnotenie dôkazov podľa § 191 ods. 1 C. s. p. Sama nespokojnosť žalobcov s hodnotením dôkazov nezakladá vadu podľa § 420 písm. f) C. s. p. Žalovaní poukázali na podrobné odôvodnenie rozhodnutí súdmi nižšej inštancie, a to body 22., 26., 28., 29. súdu prvej inštancie, a body 24., 27. odvolacieho súdu. K podstatnému dovolaciemu tvrdeniu žalobcov vo vzťahu k uznaniu záväzku Y. L. žalovaní uviedli, že právny úkon uznania založil vyvrátiteľnú domnienku, ktorá ak žalobcami nebola vyvrátená, považuje sa za preukázanú (§ 192 C. s. p.). Bolo na žalobcoch, aby predložili dôkazy a vyvrátili uznanie dlhu. Skutočnosť, že dôkazy nepredložili, nespôsobila vadu konania podľa § 420 písm. f) C. s. p.

14. Podľa žalovaných nebol naplnený ani dovolací dôvod podľa § 421 ods. 1 písm. a) C. s. p. Žiaden z rozsudkov, ktoré predložili žalobcovia, neobsahovalo riešenie právnych otázok odlišné od právneho posúdenia odvolacieho súdu, čím nedošlo k odklonu namietanému žalobcami. K odklonu s poukazom na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 3Cdo/81/2011 žalovaní uviedli, že v prejednávanom prípade odvolací súd nevykonával žiadne nahradenie a zmenu vôle Y. L.. Jej prejav bol jednoznačný a zrozumiteľný a to i s poukazom na vykonané dokazovanie. Aj s poukazom na vyššie uvedené rozhodnutie mali žalovaní za to, že vôľa Y. L. bola dostatočne zrozumiteľne a určito preukázaná a to jej výpoveďou a predloženými listinnými dôkazmi. Čím nedošlo k odklonu pri riešení právnej otázky prejavu vôle Y. L. v rámci uznania záväzku. Súčasne žalobcovia nepreukázali nesprávne právne posúdenie veci v otázke neplatnosti právneho úkonu, na ktorý poukazovali rozsudkom sp. zn. 4Obo/20/2007. Uznanie záväzku Y. L. bolo súčasťou Dohody o úhrade peňažnej pohľadávky, v ktorom sa účastníci dohodli, že sa bude spravovať Obchodným zákonníkom, čo bol legitímny postup. Taktiež žalobcovia nepreukázali údajný pracovnoprávny charakter záväzkov Y. L., ktoré na seba prevzala, čím nebolo preukázané obchádzanie zákona a takýto postup súdu nebolo možné považovať za nesprávne právne posúdenie veci. K tvrdeniam o porušení ustanovenia § 529 ods. 2 Občianskeho zákonníka žalovaní uviedli, že si žalobcovia mýlia pojmy postupca a postupník, pričom v danom prípade Y. L. nikdy nevystupovala ako postupník. Súčasne tvrdili, že žalovaný v 2. rade si splnil povinnosť vyplývajúcu z uvedeného ustanovenia a uvedené skutočnosti boli súčasťou odôvodnenie rozhodnutia súdu prvej inštancie.

15. Žalovaní mali ďalej za to, že aj vo veci riešenia právnej otázky určitosti záväzku pri uznaní záväzku podľa § 323 ods. 1 Obchodného zákonníka nedošlo k nesprávnemu právnemu posúdeniu veci či odklonu odvolacieho súdu od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu s poukazom na rozhodnutie najvyššieho súdu sp. zn. 3Obo/18/2008, sp. zn. 1Obo/56/1999, rozhodnutie Najvyššieho súdu ČR sp. zn. 29Odo/08/2003. Trvali na tom, že právne hodnotenie uskutočnené odvolacím súdom v bodoch 19. až 23. bolo plne v súlade s ustálenou rozhodovacou praxou dovolacieho súdu. Podstatnou skutkovou okolnosťou sporu bol uznávací prejav Y. L., ktorý založil vyvrátiteľnú domnienku o trvaní záväzku v čase jeho uznania, ktorú skutočnosť však žalobcovia nevyvrátili, nepredložili žiaden relevantný dôkaz preukazujúci ich tvrdenia, preto mal súd podľa § 192 C. s. p., skutočnosť o existencii a trvaní záväzku Y. L. za preukázanú. Tiež mali za to, že súd prvej inštancie riadne zistil všetky skutočnosti rozhodujúce pre zákonné posúdenie veci a rozhodol v súlade s platným právnym poriadkom. Nesúhlas žalobcov s právnym posúdením veci nepredstavoval nezákonnosť takéhoto právneho posúdenia a nemohol byť uznaný za dovolací dôvod. Tvrdenia žalobcov o nemožnosti Y. L. vzniesť námietky považovali žalovaní za absolútne zmätočné, nakoľko sama iniciovala vysporiadanie svojho dlhu voči spoločnosti žalovaného v 1. rade, keď oznámila žalovaným, že prevzala dlh po poručiteľovi B. C. L.. Súd prvej inštancie v bodoch 34. až 36. správne uviedol, že neprihlásené pohľadávky veriteľov do dedičského konania nezanikajú a nezaniká ani povinnosť dedičov ich uhradiť, pokiaľ ich uhradením nebola vyčerpaná celá hodnota dedičstva. Žalovaní, k tvrdeniam žalobcov o neplatnosti prevzatého záväzku vzhľadom na odkaz na účtovnú evidenciu v dohode o úhrade peňažnej pohľadávky z dôvodu všeobecnosti, uviedli, že dôkazné bremeno spočívalo na žalobcoch, ktorí boli povinní vyvrátiť existenciu predmetného záväzku alebo preukázať jeho neexistenciu. V spore však bolo preukázané, že uvedený záväzok v účtovníctve existoval. Z dôvodov vyššie uvedených žalovaní navrhli, aby dovolací súd dovolanie žalobcov zamietol a priznal žalovaným náhradu trov dovolacieho konania.

16. Dovolatelia sa k vyjadreniu žalovaných k dovolaniu nevyjadrili.

17. Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 35 C. s. p.) po zistení, že dovolanie podala strana sporu, v neprospech ktorej bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 C. s. p.), včas, bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 443 veta pred bodkočiarkou C. s. p.) preskúmal vec a dospel k záveru, že dovolanie žalobcov v 1. a 2. rade je potrebné odmietnuť.

18. V zmysle § 419 C. s. p., je proti rozhodnutiu odvolacieho súdu dovolanie prípustné, len ak to zákon pripúšťa. To znamená, že ak zákon výslovne neuvádza, že dovolanie je proti rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, nemožno také rozhodnutie úspešne napadnúť dovolaním. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v ustanoveniach § 420 a § 421 C. s. p.

19. Dovolateľ prípustnosť podaného dovolania vyvodzuje z ustanovenia § 420 písm. f) a zároveň z ustanovenia § 421 ods. 1 písm. a) C. s. p.

20. Dovolací súd v tejto súvislosti poukazuje na rozhodnutie veľkého senátu Najvyššieho súdu SR sp. zn. 1VCdo/1/2018, ktorý uviedol, že kumulácia dovolacích dôvodov podľa § 420 a § 421 C. s. p., je prípustná.

21. Podľa § 420 písm. f) C. s. p., je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

22. Podľa § 431 ods. 1 a 2 C. s. p., dovolanie prípustné podľa § 420 písm. f) možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení. Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada.

23. V posudzovanom prípade dovolateľ vyvodzoval prípustnosť dovolania z ustanovenia § 420 písm. f) C. s. p., avšak konkrétne neuviedol, v čom mala táto vada spočívať. Dovolací súd z obsahu dovolania k uvedenému dovolaciemu dôvodu vyabstrahoval, že dovolatelia namietali, že súdy pri hodnotení dôkazov ako aj v odôvodnení rozsudku konali svojvoľne a porušili zásadu rovnosti účastníkov konania. Trvali na tom, že v spore uniesli dôkazné bremeno o dôvodnosti nároku uplatneného žalobou, pričom súdy na základe vykonaného dokazovania dospeli k nesprávnym právnym záverom. Tiež tvrdili, že súdy nezisťovali skutočnosti rozhodujúce pre posúdenie veci aj napriek tomu, že boli tvrdené a na ich preukázanie boli navrhnuté dôkazy. Týmto mali súdy porušiť ustanovenia C. s. p., o vykonávaní dôkazných prostriedkov. Dovolatelia tiež mali za to, že odôvodnenie rozsudku musí mať náležitosti uvedené v § 220 ods. 2 a nasl. C. s. p., pričom súd prvej inštancie nedal presvedčivú a jasnú odpoveď na podstatné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany.

24. Dovolací súd uvádza, že pojem „právo na spravodlivý proces“ podľa ustanovenia § 420 písm. f) C. s. p., nahradil doterajší pojem „odňatie možnosti konať pred súdom“ podľa ustanovenia § 237 ods. 1 písm. f) O. s. p. Relevantné znaky, ktoré charakterizujú procesnú vadu podľa ustanovenia § 420 písm. f) C. s. p., sú a) zásah súdu do práva na spravodlivý súdny proces a b) nesprávny procesný postup súdu znemožňujúci procesnej strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva. Právo na spravodlivý súdny proces predstavuje možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na nestrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom. Integrovanou súčasťou tohto práva je právo na relevantné, zákonu zodpovedajúce konanie súdov.

25. Vyššie citované ustanovenie § 420 písm. f) C. s. p., zakladá prípustnosť a zároveň aj dôvodnosť dovolania v prípade, ak miera porušenia procesných práv strany, v dôsledku nesprávneho procesného postupu súdu, nadobudla značnú, výraznú, resp. relevantnú intenzitu porušenia jej práva na spravodlivý

proces. Pod porušením práva na spravodlivý proces v zmysle tohto ustanovenia sa chápe nesprávny (vadný) procesný postup súdu, spočívajúci predovšetkým v zjavnom porušení procesných ustanovení, ktoré sa vymykajú zákonnému, ale aj ústavnému procesno-právnomu rámcu a ktorý tak zároveň znamená aj porušenie procesných práv garantovaných Ústavou SR. Pod pojmom „procesný postup“ (čo vyplýva aj z doteraz platnej konštantnej judikatúry k § 237 ods. 1 písm. f) O. s. p., a judikatúry ÚS SR) sa rozumie faktická (ne)činnosť súdu znemožňujúca strane sporu realizáciu jej procesných práv, resp. možnosť jej aktívnej účasti v spore, predchádzajúca vydaniu súdneho rozhodnutia, avšak nie samotné rozhodnutie súdu vo veci a ani jeho odôvodnenie, funkciou ktorého je vysvetliť podstatné dôvody, so zreteľom na ktoré súd vo veci rozhodol.

26. S ohľadom na vyššie uvedené dovolací súd uvádza, že dovolatelia v zásade namietali vecný obsah rozhodnutí súdov nižšej inštancie, spôsob, ako súdy posúdili žalobcami uplatnený nárok a jeho opodstatnenosť, pričom sa nestotožnili s vykonaným dokazovaním a spôsobom hodnotenia dôkazov súdom prvej inštancie a odvolacieho súdu. Pokiaľ dovolatelia súdom vytýkali niektoré nedostatky v procese obstarávania skutkových podkladov pre rozhodnutie, prípadne nesprávnosť hodnotenia výsledkov dokazovania, dovolací súd pripomína, že C. s. p., upravuje zásadu voľného hodnotenia dôkazov v ustanovení § 191 ods. 1 C. s. p., v zmysle ktorej dôkazy súd hodnotí podľa svojej úvahy, a to každý dôkaz jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti; pritom starostlivo prihliada na všetko, čo vyšlo počas konania najavo. V civilnom sporovom konaní je súd povinný zvážiť, ktoré dôkazy je povinný vykonať, pričom dôvodnosť návrhov strán na doplnenie dokazovania posudzuje so zreteľom na to, či a v akom rozsahu je potrebné doplniť doterajší stav dokazovania. Nevykonanie dôkazu navrhnutého stranou sporu, resp. vykonanie iného dôkazu na zistenie skutkového stavu veci, nemožno považovať za postup, ktorým by súd strane sporu odňal možnosť konať pred súdom (R 6/2000). Platí to aj o takom dôkaze, ktorý strana sporu zo svojho subjektívneho pohľadu považuje za dôležitý. Rozhodovanie o tom, ktoré z navrhnutých dôkazov budú vykonané, patrí výlučne na posúdenie súdu, a nie strany sporu (ustanovenie § 185 ods. 1 C. s. p.). Ak teda v priebehu civilného sporového konania súd nevykoná všetky navrhnuté dôkazy na zistenie skutkového stavu, nezakladá to vadu konania v zmysle ustanovenia § 420 písm. f) C. s. p., pretože to nemožno považovať za znemožnenie uplatnenia procesných práv, ktoré strana sporu mohla uplatniť, avšak v dôsledku procesného postupu súdu z nich bola vylúčená (R 37/1993, R 42/1993, R 125/1999, 1Cdo/41/2017, 3Cdo/26/2017, 4Cdo/56/2017, 3Obdo/46/2019). Zo samotnej skutočnosti, že súd v priebehu konania nevykonal všetky navrhnuté dôkazy, nemožno vyvodiť, že dovolanie proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je podľa ustanovenie § 420 písm. f) C. s. p., prípustné.

27. V tejto súvislosti dovolací súd upriamuje pozornosť na to, že v zmysle ustanovenia § 442 C. s. p., je dovolací súd viazaný skutkovým stavom tak, ako ho zistil odvolací súd a sám dokazovanie nevykonáva, z čoho vyplýva, že skutkový stav veci zistený odvolacím súdom nepodlieha prieskumu v dovolacom konaní. V dovolacom konaní preto dovolací súd nie je oprávnený preskúmať správnosť a úplnosť skutkových zistení, pretože nie je oprávnený prehodnocovať vykonané dôkazy (na rozdiel od súdu prvej inštancie a odvolacieho súdu), nakoľko v dovolacom konaní je dokazovanie vylúčené. Dovoláním sa preto nemožno domáhať revízie skutkových zistení urobených súdmi prvej a druhej inštancie a ani prieskumu nimi vykonaného dokazovania.

28. K ďalšej dovolacej argumentácii týkajúcej sa právneho posúdenia právneho prejednávaneho sporu najvyšší súd uvádza, že už podľa predchádzajúcej úpravy dospel dovolací súd k záveru, že realizácia procesných oprávnení sa účastníkovi neznemožňuje právnym posúdením (viď R 54/2012 a 1Cdo 62/2010, 2Cdo 97/2010, 3Cdo 53/2011, 4Cdo 68/2011, 5Cdo 44/2011, 6Cdo 41/2011, 7Cdo 26/2010 a 8ECdo 170/2014).

29. Právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a na zistený skutkový stav aplikuje konkrétnu právnu normu. Nesprávne právne posúdenie je chybnou aplikáciou práva na zistený skutkový stav; dochádza k nej vtedy, ak súd nepoužil správny (náležitý) právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery.

30. Podľa právneho názoru dovolacieho súdu nie je po 1. júli 2016 žiadny dôvod pre odklon od vyššie uvedeného chápania dopadu nesprávneho právneho posúdenia veci (nesprávneho vyriešenia niektorej právnej otázky súdom) na možnosť niektorej strany civilného sporového konania uskutočňovať jej patriace procesné oprávnenia. Nesprávne právne posúdenie veci nezakladá vadu zmätočnosti v zmysle § 420 písm. f) C. s. p.

31. Dovolací súd vo vecnej väzbe k predchádzajúcim bodom pripomína právne závery ústavného súdu obsiahnuté v jeho rozhodnutí sp. zn. IV. ÚS 196/2014, ktoré sa síce týkalo právneho stavu existujúceho do 30. júna 2016, je však naďalej aktuálne a v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu plne uplatniteľné aj po uvedenom dni. S poukázaním na naďalej použiteľné právne závery ústavného súdu vyjadrené v predmetnom rozhodnutí najvyšší súd konštatuje, že v právnych veciach, na ktoré sa vzťahuje nová procesná úprava účinná od 1. júla 2016, je opodstatnený názor, podľa ktorého prípadný nedostatok riadneho odôvodnenia dovolaním napadnutého rozhodnutia, nedostatočne zistený skutkový stav alebo nesprávne právne posúdenie veci nezakladá vadu zmätočnosti konania podľa ustanovenia § 420 písm. f) C. s. p.

32. Dovolací súd dopĺňa, že odvolací súd vo svojom rozhodnutí, potvrdzujúcim rozhodnutie súdu prvej inštancie, vychádzal zo skutkového stavu zisteného súdom prvej inštancie a s poukazom na zákonné ustanovenie § 387 ods. 2 C. s. p., sa stotožnil s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, pretože vykazovalo znaky správnosti. Základnými odvolacími námietkami žalobcov sa odvolací súd zaoberal napriek tomu, že už rozhodnutie súdu prvej inštancie dalo odpovede na uplatnené námietky žalobcov. Súdy oboch inštancií v odôvodnení svojho rozhodnutia uviedli rozhodujúci skutkový stav veci, primeraným spôsobom opísali priebeh konania, výsledky vykonaného dokazovania a citovali právne predpisy, ktoré aplikovali na daný prípad a z ktorých vyvodili svoje právne závery. Skutočnosť, že sa dovolatelia nestotožnili s právnym názorom všeobecného súdu nemôže viesť k záveru o nedostatočnom odôvodnení, arbitrárnosti alebo nepreskúmateľnosti rozhodnutia odvolacieho súdu. Z práva na spravodlivé súdne konanie vyplýva povinnosť všeobecného súdu zaoberať sa účinne námietkami, argumentmi a dôkaznými návrhmi strán (avšak) s výhradou, že majú význam pre rozhodnutie (I. ÚS 46/05, II. ÚS 76/07, obdobne Kraska proti Švajčiarsku, rozhodnutie ESĽP z 29. apríla 1993, séria A, č. 254-B). Podľa stabilizovanej judikatúry Ústavného súdu Slovenskej republiky odôvodnenie rozhodnutia nemusí dať odpoveď na každú námietku, pripomienku či poznámku strany sporu, ktorá ju nastolila. Postačujúce je, aby reagovalo na podstatné a relevantné argumenty účastníka konania a aby mu dalo jasnú odpoveď na riešenie konkrétneho právneho problému, resp. ak ide o argument, ktorý je pre rozhodnutie rozhodujúci, vyžaduje sa odpoveď práve na tento argument (II. ÚS 410/06). Dovolací súd poukazuje aj na zjednocujúce stanovisko občianskoprávneho kolégia NS SR č. 2/2016 z 3. decembra 2015, z ktorého vyplýva, že nepreskúmateľnosť rozhodnutia zakladá inú vadu konania v zmysle ustanovenia § 241 ods. 2 písm. b) O. s. p., pričom len výnimočne, keď písomné vyhotovenie rozhodnutia neobsahuje ani zásadné vysvetlenie dôvodov podstatných pre rozhodnutie súdu, môže ísť o skutočnosť, ktorá zakladá prípustnosť dovolania podľa ustanovenia § 237 ods. 1 písm. f) O. s. p. (odňatie možnosti konať pred súdom). Jedná sa o výnimočné prípady, kedy ide o také nedostatočné odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré neobsahuje ani len zásadné vysvetlenie dôvodov podstatných pre rozhodnutie súdu, čo vykazuje znaky až vady „najzákladnejšej dôležitosti pre súdny systém alebo vady zásadnej, hrubej a podstatnej“. O takýto prípad však v preskúmvanej veci nejde.

33. Podľa názoru dovolacieho súdu procesný postup odvolacieho súdu, ako aj súdu prvej inštancie prebiehal v zmysle právnej úpravy Civilného sporového poriadku a umožňoval dovolateľom (žalobcom) zúčastniť sa na úkonoch prvoinštančného a odvolacieho súdu. Postupom odvolacieho súdu nebolo žalobcom znemožnené, aby uskutočňovali im patriace procesné práva v takej miere, že by to malo za následok porušenie práva na spravodlivý proces.

34. Žalobcovia prípustnosť dovolania vyvodzovali aj z ustanovenia § 421 ods. 1 písm. a) C. s. p., majúci za to, že odvolací súd svojím rozhodnutím, ktorým potvrdil rozhodnutie súdu prvej inštancie, založil svoje rozhodnutie na právnych záveroch, podľa ktorých a) identifikácia záväzku v uznaní dlhu

spôsobom, že ide o „dlh voči spoločnosti evidovaný v účtovníctve“ bola určitá, b) bolo bezpredmetné, že pôvodným dlžníkom bol p. L., keďže neprihlásenie pohľadávky neznamená jej zánik, c) charakter záväzku z hľadiska jeho posúdenia podľa pracovnoprávných predpisov preukázaný nebol, d) vyvrátiť domnienku o tom, že záväzok v čase uznania trval, nemožno vyvrátiť len negatívnym tvrdením žalobcu, ktoré závery boli podľa žalobcov v rozpore s ustálenou rozhodovacou praxou dovolacieho súdu.

35. Dovolací súd uvádza, že v dovolaní, ktorého prípustnosť sa opiera o ustanovenie § 421 ods. 1 písm. a) C. s. p., by mal dovolateľ: a) konkretizovať právnu otázku riešenú odvolacím súdom a uviesť, ako ju riešil odvolací súd, b) vysvetliť (a označením rozhodnutia najvyššieho súdu doložiť), v čom sa riešenie právnej otázky odvolacím súdom odklonilo od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, c) uviesť, ako by mala byť táto otázka správne riešená. Sama polemika dovolateľa s právnymi názormi odvolacieho súdu, prosté spochybňovanie správnosti jeho rozhodnutia alebo kritika toho, ako odvolací súd pristupoval k riešeniu právnej otázky, významovo nezodpovedajú kritériu uvedenému v ustanovení § 421 ods. 1 písm. a) C. s. p. (porovnaj rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 2Cdo/203/2016, 2Cdo/54/2018, 3Cdo/6/2017, 3Cdo/67/2017, 4Cdo/95/2017, 7Cdo/140/2017).

36. Len konkrétne označenie právnej otázky, ktorú podľa dovolateľa riešil odvolací súd nesprávne, umožňuje dovolaciemu súdu posúdiť, či ide skutočne o otázku, od ktorej záviselo rozhodnutie odvolacieho súdu, a či sa pri jej riešení odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu (§ 421 ods. 1 písm. a) C. s. p.), alebo ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená (§ 421 ods. 1 písm. b) C. s. p.) alebo je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 písm. c) C. s. p.).

37. Dovolací súd uvádza, že aby určitá otázka mohla byť relevantná z hľadiska § 421 ods. 1 C. s. p., musí ísť - okrem vyššie uvedených podmienok - o otázku právnu (teda v žiadnom prípade nie o skutkovú otázku). Zo zákonodarcom zvolenej formulácie vyplýva, že otázkou riešenou odvolacím súdom sa rozumie tak otázka hmotno-právna (ktorá sa odvíja od interpretácie napr. Občianskeho zákonníka, Obchodného zákonníka, Zákonníka práce a podobne), ako aj otázka procesno-právna (ktorej riešenie záviselo na aplikácii a interpretácii procesných ustanovení).

38. Pokiaľ však v dovolaní vymedzená otázka, ktorú má podľa dovolateľa posudzovať vo svojom rozhodnutí dovolací súd, nie je právnou otázkou, ale predstavuje skutkovú otázku, nie je splnená podmienka prípustnosti dovolania uvedená v ustanovení § 421 ods. 1 C. s. p., a takúto otázku nie je dovolací súd oprávnený vo svojom rozhodnutí riešiť.

39. V prvom rade považoval dovolací súd za potrebné poukázať na to, že v zmysle uznesenia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 24. januára 2018 sp. zn. 6 Cdo 29/2017, publikovaného v Zbierke stanovísk NS a rozhodnutí súdov SR č. 8/2018, pod číslom 71., do ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu v zmysle § 421 ods. 1 Civilného sporového poriadku treba zahrnúť aj naďalej použiteľné, legislatívnymi zmenami a neskoršou judikatúrou neprekonané civilné rozhodnutia a stanoviská publikované v Zbierkach súdnych rozhodnutí a stanovísk vydávaných Najvyššími súdmi ČSSR a ČSFR, ďalej v Bulletine Najvyššieho súdu ČSR a vo Výbere rozhodnutí a stanovísk Najvyššieho súdu SR a napokon aj rozhodnutia, stanoviská a správy o rozhodovaní súdov, ktoré boli uverejnené v Zborníkoch najvyšších súdov č. I, II. a IV vydaných SEVT Praha v rokoch 1974, 1980 a 1986. Z uvedeného je zrejmé, že za ustálenú rozhodovaciu prax dovolacieho súdu sa nepovažujú rozhodnutia českého najvyššieho súdu a slovenského najvyššieho súdu ako súdu odvolacieho a z tohto dôvodu na dovolateľmi uvedené rozhodnutia sp. zn. 29Odo/108/2003, sp. zn. 29Odo/104/2003, sp. zn. 1Obo/56/1999, sp. zn. 3Obo/18/2008, sp. zn. 4Obo/20/2007, 2Obo/9/2011, sp. zn. dovolací súd neprihliadol.

40. S ohľadom na dovolateľmi vymedzené otázky, či tvrdenia o nesprávnom právnom posúdení veci odvolacím súdom, považoval dovolací súd za relevantnú len otázku identifikácie záväzku, resp. jeho určítosti, v uznaní záväzku podľa Obchodného zákonníka. Dohodu o úhrade peňažnej pohľadávky, ktorej

súčasťou bolo i uznanie záväzku Y. L., podriadili zmluvné strany ustanoveniam Obchodného zákonníka. V tejto súvislosti dovolací súd poukazuje na konkrétne ustanovenie § 323 ods. 1, z ktorého vyplýva, že ak niekto písomne uzná svoj určitý záväzok, predpokladá sa, že v uznanom rozsahu tento záväzok trvá v čase uznania. Dovolatelia namietali, že identifikácia záväzku v uznaní dlhu bola neurčitá, preto odvolací súd nesprávne právne posúdil uvedenú otázku. Dovolatelia pritom poukázali na odklon od rozhodnutia sp. zn. 3Cdo/81/2011, podľa ktorého interpretácia obsahu právneho úkonu súdom podľa § 35 ods. 2 Občianskeho zákonníka nemôže byť považovaná za nahradenie, prípadne zmenu už urobených prejavov vôle, keďže použitie zákonných výkladových pravidiel smeruje iba k tomu, aby obsah právneho úkonu vyjadreného slovami, ktorí urobili účastníci vo vzájomnej dohode, bol vyložený v súlade so stavom, ktorý existoval v čase ich zmluvného dojednania. Vzhľadom na uvedené rozhodnutie mali sudy dospieť k záveru, že identifikácia záväzku v uznaní zo strany Y. L. bola neurčitá. Aj napriek skutočnosti, že otázka určitosti záväzku v uznaní záväzku je otázkou právnou, dovolací súd nevzhladol pri jej riešení odklon od vyššie uvedeného rozhodnutia. Dovolací súd sa s vyššie uvedeným rozhodnutím oboznámil, pričom sa v danom prípade riešila odlišná právna ale i skutková vec, ako tomu bolo v prejednávacom prípade. Súčasne dovolací súd poukazuje na to, že v prejednávacom spore nešlo o nahradenie či zmenu urobených prejavov vôle, nakoľko prejav vôle Y. L. bol v Dohode o úhrade peňažnej pohľadávky zrejmy a jasne formulovaný. Preto neprichádzala do úvahy aplikácia ustanovenia § 35 ods. 2 Občianskeho zákonníka týkajúca výkladu prejavu vôle, nakoľko uvedené by malo význam za predpokladu, ak by nebol písomný prejav jasný. Zároveň si dovolací súd dovoľuje poukázať na obsah Komentáru k Obchodnému zákonníku (autori: Prof. JUDr. Mária Patakyová, CSc. A kolektív 5. vydanie 2017, str. 1175-1176) k ustanoveniu § 323 ods. 1, v ktorom sa uvádza, že „z hľadiska obsahu úkonu uznania záväzku, sa na rozdiel od občianskoprávnej úpravy uznania dlhu, nevyžaduje určenie výšky ani právneho dôvodu záväzku, ktorý sa uznáva; stačí, ak bude z obsahu úkonu uznania záväzku záväzok, ktorý sa uznáva, bezpečne identifikovateľný (napr. odkazom na zmluvu, z ktorej záväzok vznikol; na faktúru, ktorou sa záväzok kvantifikuje a žiada o uhradenie, pokiaľ sa z nej záväzok dá identifikovať) a odlišiteľný od iných záväzkov prípadne existujúcich medzi dlžníkom a veriteľom.“ Z uvedeného vyplývalo, že Obchodný zákonník nevyžaduje z hľadiska obsahu úkonu uznania ako podstatnú náležitosť uvedenie právneho dôvodu. Zo samotného ustanovenia čl. II. bod. 2, ktorým Y. L. v rámci Dohody o úhrade peňažnej pohľadávky uznala dlh, bolo zrozumiteľné, že uznáva dlh voči spoločnosti žalovaného v 1. rade a aj v akej výške.

41. K ďalšiemu tvrdeniu dovolateľov, že vyvrátiteľnú právnu domnienku o tom, že záväzok v čase uznania trval, možno vyvrátiť len negatívnym tvrdením dlžníka o jeho neexistencii, dovolací súd uvádza, že uvedená dovolacia námietka nebola formulovaná v súlade s § 432 C. s. p., keď nešlo o otázku právnou, ale o otázku skutkovú týkajúcu sa vykonaného dokazovania, s výsledkami ktorého sa dovolatelia nestotožnili. Opätovne dovolací súd poukazuje na komentár k Obchodnému zákonníku k ustanoveniu § 323 ods. 1, podľa ktorého „dôsledkom uznania záväzku, tak ako ho predpokladá prvá veta § 323 ods. 1 OBZ, je vznik vyvrátiteľnej domnienky o tom, že záväzok v čase jeho uznania dlžníkom existoval. Dôsledkom vyvrátiteľnosti tejto domnienky je to, že dlžník má aj naďalej možnosť dokázať, že uznaný záväzok v čase uskutočnenia aktu uznania v skutočnosti neexistoval, či už preto, lebo nikdy nevznikol, alebo preto, lebo ešte pred jeho uznaním zanikol. V prípade, že dlžník neunesie bremeno tvrdenia a dôkazu o tom, že v dobe uznania záväzku tento neexistoval, súd bude mať na základe uvedenej dôkazu o tom, že v dobe uznania záväzku tento neexistoval, súd bude mať na základe uvedenej právnej domnienky skutočnosť existencie uznaného záväzku za preukázanú (§ 133 OSP). Je teda vecou dlžníka, aby dokazoval neexistenciu záväzku, ktorý uznal a popr. niesol i všetky dôsledky z toho, že túto skutočnosť v súdnom konaní nepreukázal.“ Z obsahu s vecou súvisiaceho súdneho spisu vyplývalo, že žalobcovia neunesli dôkazné bremeno o tom, že záväzok v čase uznania neexistoval, následkom čoho bolo rozhodnutie v ich neprospech. Uvedené súviselo s procesom dokazovania a hodnotením dokazovania, pričom nešlo o právne posúdenie, ale o zhodnotenie zisteného skutkového stavu, ktorým bol dovolací súd viazaný. Aj v tejto súvislosti dovolací súd upriamuje pozornosť na to, že v zmysle ustanovenia § 442 C. s. p., je viazaný skutkovým stavom tak, ako ho zistil odvolací súd a sám dokazovanie nevykonáva, z čoho vyplýva, že skutkový stav veci zistený odvolacím súdom nepodlieha prieskumu v dovolacom konaní. V dovolacom konaní preto dovolací súd nie je oprávnený preskúmať správnosť a úplnosť skutkových zistení, pretože nie je oprávnený prehodnocovať vykonané dôkazy (na

rozdiel od súdu prvej inštancie a odvolacieho súdu), nakoľko v dovolacom konaní je dokazovanie vylúčené. Dovoláním sa preto nemožno domáhať revízie skutkových zistení urobených súdmi prvej a druhej inštancie a ani prieskumu nimi vykonaného dokazovania.

42. K tvrdeniam dovolateľov, že záväzok, ktorý Y. L. uznala, vyplýval z pracovnoprávných predpisov, dovolací súd opätovne poukazuje na ustanovenie § 421 ods. 1 C. s. p., ktoré umožňuje dovolaciemu prieskumu podrobiť len otázku právnu, od vyriešenia ktorej záviselo rozhodnutie odvolacieho súdu. Právnym posúdením veci je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávnym právnym posúdením veci je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav. O nesprávnu aplikáciu právnych predpisov ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, ale nesprávne ho interpretoval, alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery (uznesenie NS SR sp. zn. 1Cdo 222/2009 z 26. 02. 2010). Nesprávne právne posúdenie pritom môže byť dovolacím dôvodom len vtedy, ak bolo rozhodujúce pre výrok napadnutého rozhodnutia. Dovolatelia mali za to, že v spore preukázali, že záväzok vyplýval z pracovnoprávných predpisov. Dovolací súd však uvádza, že otázka, či uznaný záväzok Y. L. vyplýval z pracovnoprávných predpisov nebola otázkou právnou ale otázkou skutkovou, nakoľko nesúvisela s aplikáciou právneho predpisu či konkrétneho ustanovenia zákona, ani nesúvisela s právnym posúdením. Hoci dovolatelia poukázali na ustanovenia Zákonníka práce, v spore nepreukázali, že uvedený záväzok vyplýval z pracovnoprávných predpisov. Vzhľadom k uvedenému dovolací súd konštatuje, že uvedená dovolateľmi nastolená otázka, bola otázkou skutkovou, ktorá vyplývala z procesu dokazovania vykonaného súdom prvej inštancie a súčasne od vyriešenia uvedenej otázky nezáviselo rozhodnutie odvolacieho súdu.

43. Pre rozhodnutie odvolacieho súdu nebola významná ani skutočnosť, či neprihlásenie pohľadávky v dedičskom konaní spôsobuje jej zánik. Dovolatelia tvrdili, že odvolací súd sa pri riešení uvedenej otázky odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, avšak rozhodnutie odvolacieho súdu nezáviselo od vyriešenia uvedenej otázky. Podstatnou otázkou v spore bolo, či bola splnená podmienka určitosti uznania záväzku Y. L.. Súčasne sa s ohľadom na uvedené tvrdenie dovolateľa snažili navodiť stav, že neprihlásenie pohľadávky do dedičského konania po p. L. znamenalo neexistenciu pohľadávky žalovaného v 1. rade voči žalobcom. V rámci dokazovania sa však súdy nižších inšancií uvedeným tvrdením dôsledne zaoberali a svoje rozhodnutie náležite odôvodnili.

44. Záverom dáva dovolací súd do pozornosti uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky z 5. septembra 2018, sp. zn. II. ÚS 416/2018, ktorým bolo úspešne podrobené testu ústavnosti uznesenie najvyššieho súdu z 25. apríla 2018, sp. zn. 5Obdo/22/2017, a v ktorom ústavný súd skonštatoval, že „mu nepatrí nahrádzať právne názory najvyššieho súdu a pokiaľ závery najvyššieho súdu v otázke prípustnosti dovolania, vzhľadom na skutkový stav nie sú zjavne svojvoľné alebo nelogické, či z iného dôvodu ústavne neudržateľné, ústavný súd nemá dôvod do právomoci najvyššieho súdu v otázke ustálenia prípustnosti dovolania na základe prítomnosti zákonom predpokladaného dovolacieho dôvodu zasahovať.“

45. V danom prípade prípustnosť dovolania žalobcov nebola daná podľa ustanovenia § 421 ods. 1 písm. a) C. s. p., a ani podľa ustanovenia § 420 písm. f) C. s. p., z tohto dôvodu dovolací súd dovolanie žalobcov v 1. a 2. rade odmietol podľa ustanovenia § 447 písm. f) C. s. p.

46. Rozhodnutie o nároku na náhradu trov dovolacieho konania dovolací súd neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 veta druhá C. s. p.; § 453 ods. 1 v spojení s § 262 ods. 1 C. s. p.). O výške náhrady trov konania žalovaných rozhodne súd prvej inštancie (§ 262 ods. 2 C. s. p.).

47. Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu nie je prípustné dovolanie.